

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 25Co/13/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8617204318
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Koščo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8617204318.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Košča a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Viery Zolákovej, v právnej veci žalobkyne: Z. R., T. XX.X.XXXX, H. S. XXX/XX, XXX XX G., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neprijateľných zmluvných podmienok a vydanie bezdôvodného obohatenia 536,14 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 5Csp/144/2017-61 zo dňa 28.9.2018, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t.j. vo výroku III.

V prevyšujúcej napadnutej časti, t.j. výrokoch IV., V., VI., rozsudok zrušuje a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom v I. výroku zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 120,- eur s prísl.. V II. výroku určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.9.2012, uvedená v bode 8., ods. 8.1., v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 eur a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 eur v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V III. výroku určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.9.2012, uvedená v bode 8., ods. 8.4., v znení: „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru, je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej

výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/Zmluvy.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Vo IV. výroku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 436,82 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 12.4.2018 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V V. výroku žalobkyni priznal náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu. O ich výške súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. V VI. výroku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 125,50 eur na účet tunajšieho súdu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou proti žalovanému domáhala určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.9.2012 a vydania bezdôvodného obohatenia v sume 556,82 eur s prísl., ako je to uvedené vo výrokoch II. až IV. tohto rozsudku. Žalobkyňa vzala späť žalobu v časti o zaplatenie sumy 120,- eur s prísl. na pojednávaní dňa 28.9.2018. Preto súd konanie v tejto časti zastavil (§ 145 ods. 2, § 146 ods. 1 CSP). Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť. Uviedol, že v prvom rade namieta neexistenciu naliehavého právneho záujmu v súvislosti s podanou žalobou. Naliehavý právny záujem je základným predpokladom pre to, aby určovací spory neboli vedené zbytočne. Ak žalobkyňa poukazuje na právoplatné rozhodnutia v inej veci týkajúce sa článku 8., ods. 8.1 a 8.4. dohody o poskytnutí služby, potom je nutné zdôrazniť, že dané rozhodnutia boli vydané po uzavretí zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.9.2012 medzi sporovými stranami. Žalovaný popiera obsah tvrdení žalobkyne o tom, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX neobsahuje náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 písm. c), f) a k) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Tvrdil, že doba trvania zmluvy a tiež termín konečnej splatnosti úveru sú riadne uvedené a je splnená zákonná požiadavka. Z obsahu tvrdení žalobkyne nevyplýva žiadna konkrétna skutková okolnosť, ktorá by ju oprávňovala požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný namieta zjavnú neodôvodnenosť nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Zmluva o úvere je odplatnou zmluvou, ktorej charakteristickými znakmi sú poskytnutie peňažných prostriedkov veriteľom, stanovenie sumy týchto prostriedkov a odplata za ich poskytnutie. Tejto skutočnosti si bol dlžník pri podpise zmluvy plne vedomý. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť vrátiť iba poskytnuté peňažné prostriedky alebo naopak právo spotrebiteľa domáhať sa dojednaného, dobrovoľne uhradeného plnenia. Zmluva o úvere je obligatórne odplatnou, preto je relevantnou a namiesto skôr otázka, či suma splatená nad rozsah istiny odporuje zákonu, a to vzhľadom k moderačnému právu súdu v oblasti výšky odplaty za (spotrebiteľský) úver. Žalovaný namieta zároveň aj rozsah žalobkyňou uplatňovaného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. V zmysle podanej žaloby sa totiž žalobkyňa domáhala zaplatenia sumy 556,82 eur zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.9.2012, ktorú považuje za bezdôvodné obohatenie žalovaného. Poukázal na to, že žalobkyňa z titulu predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zaplatila žalovanému v skutočnosti splátky úveru v celkovej sume 1.721,07 eur, čo preukazuje na základe predloženého prehľadu splácanie úveru z dotknutej zmluvy. V zmysle uvedeného žalobkyňa uhradila žalovanému z titulu predmetnej zmluvy nad rámec istiny vyplatených peňažných prostriedkov úveru sumu 436,82 eur.

3. Na nariadenom pojednávaní vykonal súd dokazovanie listinnými dôkazmi, a to Zmluvou o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.9.2012, oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.9.2012, kartou klienta zo dňa 31.7.2014, dokladmi o úhradách, zmluvnými dojednaniami Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., prehľadom splácania žalobkyne, rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.3.2015, sp. zn. 21Co/72/2014 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.5.2015 sp. zn. 20Co/166/2014, zistil tento skutkový stav: Na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru zo dňa 10.9.2012 bol žalobkyni oznámením žalovaného zo dňa 19.9.2012 schválený úver vo výške 1.500,- eur so splatnosťou úveru 42 mesiacov, výškou mesačnej splátky 80,37 eur, ročnou úrokovou sadzbou 70,01 % a RPMN úveru vo výške 76,21 % čím medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom malo dôjsť k uzatvoreniu Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva o revolvingovom úvere“) a poskytnutie úveru. Žalovaný si v zmysle bodu 8. (Dohoda o poskytnutí služby), ods. 8.1. písm. a) Zmluvy o revolvingovom úvere na poskytnutý úver započítal sumu vo výške 215,75 eur ako odplatu za službu spočívajúcu v záväzku žalovaného ako veriteľa poskytnúť po splnení ďalších podmienok na žiadosť dlžníka možnosť odkladu splatnosti splátok úveru. Na základe

uvedených skutočností bola žalobkyni z revolvingového úveru poskytnutá len suma vo výške 1.284,25 eur a to napriek tomu, že úver bol chválený vo výške 1.500,- eur. Zo strany žalobkyne ako dlžníka bola žalovanému ako veriteľovi doposiaľ na vrátenie úveru zaplatená suma spolu vo výške 1.841,07 eur (1.164,81 eur z karty klienta k 25.3.2014, 270,- eur zrážky zo mzdy od 04/2014 - 12/2014, 360,- eur, zrážky zo mzdy od 01/2015- 12/2015, 46,26 eur - zrážky zo mzdy od 01/2016 - 02/2016). Zmluva o revolvingovom úvere uzatvorená medzi žalobkyňou ako dlžníkom a spotrebiteľom a žalovaným ako veriteľom a dodávateľom je nepochybné spotrebiteľskou zmluvou.

4. Čo sa týka Dohody o poskytnutí služby - neprijateľná zmluvná podmienka, tak podľa bodu 8. (Dohoda o poskytnutí služby), ods. 8.1. písm. a) Zmluvy o revolvingovom úvere je predmetom dohody medzi žalobkyňou ak dlžníkom a žalovaným ako veriteľom záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok (v Zmluve o revolvingovom úvere v ods. 8.1. až 8.6.) službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti/Zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu. Odplätaná služba spočívajúca v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru v zmysle bodu 8. (Dohody o poskytnutí služby) Zmluvy o revolvingovom úvere, nebola medzi zmluvnými stranami dojednaná individuálne. Hoci úprava obsiahnutá v ods. 8.6. Zmluvy po revolvingovom úvere vzbudzuje dojem, že dohoda o poskytnutí služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru nie je podmienkou uzavretia Zmluvy o revolvingovom úvere, faktom je, že tvorí súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere a už samotným podpisom Zmluvy o revolvingovom úvere zo strany dlžníka (v závere na vyznačených miestach, za ods. 13.), by to znamenalo jej nevyhnutnú akceptáciu, bez faktickej možnosti vylúčenia takejto dohody. Dojednanie uvedenej odplätnej služby súd považuje za nekalé, najmä z dôvodu, že najmä z úpravy ods. 8. Zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že takáto zmluvná podmienka (o poskytnutí služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru), platí aj v prípade ak počas zmluvného vzťahu nedôjde zo strany dlžníka k požiadaniu o odklad splátok. To znamená, že v konečnom dôsledku môže nastať situácia, že dlžník poskytne plnenie (odplatu) veriteľovi bez toho, aby za to obdržal protiplnenie (dojednanú službu). Vyžadovanie plnenia bez reálneho poskytnutia protiplnenia predstavuje materiálnu disproporciu a toto je minimálne v rozpore s dobrými mravmi. Podmienky Zmluvy o revolvingovom úvere týkajúce sa dojednaní predmetnej služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru (ods. 8.1. Zmluvy o revolvingovom úvere), ďalej tiež dojednaní o odplate, jej splatnosti, započítania (ods. 8.4. Zmluvy o revolvingovom úvere), súd považuje za neprijateľné a tieto v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka za neplatné. Je potrebné poukázať aj na rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 04.9.2014 sp. zn. 9C/140/2013 v spojení s rozsudkom krajského súdu v Prešove zo dňa 9.9.2015 sp. zn. 7Co/307/2014, ktorým už boli predmetné zmluvné podmienky vyhlásené za neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti. Tiež je potrebné poukázať aj na výklad § 53a Občianskeho zákonníka, tak ako ho vyjadril Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku zo dňa 10.09.2013 sp. zn. 14Co/321/2012: „Ustanovením § 53a OZ sa do právneho poriadku zavádza i keď nepriamo precedenčný charakter súdneho rozhodnutia v spotrebiteľských veciach, pretože sa ním rozširuje pôsobnosť súdneho rozhodnutia v konkrétnej veci a všetky zmluvné vzťahy, v ktorých dodávateľ použil tú istú, alebo obdobnú zmluvnú podmienku. Z ustanovenia § 53a OZ vyplýva pre dodávateľa povinnosť zdržať sa používania zmluvnej podmienky, ktorú súd v akomkoľvek súdnom konaní označil za neprijateľnú, alebo neprijateľnosť zmluvnej podmienky vyplýva zo samotného rozhodnutia.“ Pojem neprijateľná podmienka vychádza z predpokladu, že ide o zmluvnú podmienku, ktorá napriek požiadavke dobrej viery spôsobuje materiálnu disproporciu ku škode spotrebiteľa (čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS). Túto skutočnosť je súd povinný preveriť z úradnej moci (Rozsudok SD EÚ z 27.6.2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98) a teda v tomto prípade sa nedá uvažovať o výsostnom práve spotrebiteľa, ktorý by nebol viazaný neprijateľnou podmienkou len za stavu, kedy by sa výslovne určenia jej neplatnosti domáhal (§ 3 ods. 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z. z.) Neprijateľná podmienka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka), a to samozrejme bez ohľadu na iniciatívu spotrebiteľa. S týmto stavom sa vypořiadal aj SD EÚ v Rozsudku z 21.11.2002, Cofidis, C-473/00, keď uviedol, že „Národná právna úprava, ktorá národnému súdu v rámci konania o žalobe podanej poskytovateľom spotrebiteľského úveru proti spotrebiteľovi a spočívajúcej na zmluve medzi nimi uzavretej, znemožňuje po uplynutí premlčacej lehoty z úradnej povinnosti alebo na základe podnetu spotrebiteľa určiť, že podmienka obsiahnutá v zmluve medzi nimi uzavretej, je v rozpore so smernicou rady 93/13/EHS.“ Čo sa týka bezúročnosti a bezpoplatkovosti, tak vzhľadom na skutočnosť, že v prípade poskytnutia peňažných prostriedkov žalovaným ako veriteľom žalobkyni ako dlžníkovi a spotrebiteľovi na základe Zmluvy o revolvingovom úvere sa jedná o spotrebiteľský úver, platí úprava zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách (platný a účinný v čase uzatvorenia

Zmluvy o revolvingovom úvere). Zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c), f) a k) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, preto je predmetný spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov. V Zmluve o revolvingovom úvere je uvedená výška ročnej úrokovej sadzby 70,01 %. V tejto súvislosti poukazujeme na značný nepomer vo vzťahu k priemerným úrokovým mieram z úverov poskytnutých v Eurách rezidentom eurozóny, pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou od 1 do 5 rokov, v septembri 2012, a to vo výške 11,91 % p. a. z uvedeného jasne vyplýva, že takéto dojednanie úrokov (takmer 7-násobne vyššie) sa prieči dobrým mravom a v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka je toto neplatné. Z uvedených dôvodov súd ohľadne výrokov II. a III. žalobe vyhovel. Čo sa týka bezdôvodného obohatenia, tak na základe Zmluvy o revolvingovom úvere poskytol žalovaný ako veriteľ žalobkyni ako dlžníkovi na úver sumu vo výške 1.284,25 eur. Žalobkyňa doposiaľ na vrátenie úveru zaplatila žalovanému sumu vo výške 1.721,07 eur. Nakoľko úver poskytnutý žalovaným žalobkyni je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného v tomto prípade predstavuje rozdiel medzi tým, čo žalobkyňa na tento úver doposiaľ plnila na vrátenie úveru a žalovaným skutočne poskytnutým plnením, t.j. sumu vo výške 436,82 eur (1.721,07 eur - 1.284,25 eur.). Z uvedených dôvodov súd žalobe ohľadne výroku IV. vyhovel. Žalobkyňa si uplatnila proti žalovanému okrem istiny aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od nasledujúceho dňa po doručení žaloby žalovanému do zaplataenia. Žaloba bola doručená žalovanému dňa 11.4.2018. Žalovaný svoj dlh žalobkyni doposiaľ nezaplatil, a preto je od nasledujúceho dňa po doručení žaloby, t.j. 12.4.2018 v omeškaní. Z uvedených dôvodov súd, čo sa týka príslušenstva pohľadávky ohľadne vydania bezdôvodného obohatenia žalobe vyhovel. Zároveň má súd za to, že v danom prípade sa na strane žalovaného jednalo a jedná o úmyselné bezdôvodné obohatenie, čo v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakladá desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe súd poukazuje tiež na ustálenú rozhodovaciu prax súdov v zmysle čl. 2 a nasl. CSP, v rámci ktorej súdy opakovane posúdili konanie dodávateľov, ktorí porušujú spotrebiteľské právo, ako úmyselné konanie, vedúce k ich bezdôvodnému obohateniu na úkor spotrebiteľov, čo má za následok desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu.

5. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP, nezistiac dôvody pre aplikáciu § 257 CSP tak, že procesne úspešná žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd až po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

6. O súdnom poplatku súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov tak, že súdne poplatky za žalobkyňu je povinný zaplatiť žalovaný.

7. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, § 451 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

8. Proti III., IV., V. a VI. výroku tohto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h). Žalovaný ako podstatnú skutočnosť proti III. výroku namieta, že rozhodnutie súdu je založené na nesprávne zistenom skutkovom stave a nesprávnom právnom posúdení. Podľa súdu uzavretá zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje adresu predávajúceho, na ktorej možno uplatniť sťažnosť alebo reklamáciu. Záver súdu o nedostatku tejto náležitosti je nesprávnym, pretože na základe zmluvy o revolvingovom úvere nebol poskytnutý žiadny viazaný spotrebiteľský úver. Zák. č. 129/2010 Z.z. pod pojmom „predajca“ nerozumie veriteľa, ale osobu odlišnú od veriteľa, ktorá predáva tovar alebo poskytuje služby spotrebiteľovi a ktorých cena (tovaru alebo služieb) je financovaná z prostriedkov úveru. O „predávajúcom“ je v zmysle zákona možné hovoriť len v prípade zmluvy o viazanom spotrebiteľskom úvere. Takýto charakter, ale nemá zmluva o revolvingovom úvere, čo vedie k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere žiadnu „adresu predávajúceho“ ani nemôže obsahovať. Súd prvej inštancie dospel k vecne nesprávnemu záveru. Podľa súdu uzavretá zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy. Popierame správnosť tohto záveru, pretože údaj o trvaní zmluvy je uvedený v časti zmluvných dojednaní, konkrétne v bode 9.1 Táto Zmluva o RÚ sa uzatvára na dobu neurčitú. Zmluva o revolvingovom úvere je tvorená ustanoveniami

nachádzajúcimi sa na jej lícnej strane listiny a tiež zmluvnými dojednaniami nachádzajúcimi sa na rubovej strane tej istej listiny. Na rubovej strane listiny sa nachádzajú zmluvné dojednania. Podľa súdu uzavretá zmluva neobsahuje údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Tento záver odporuje uzavretej zmluve, z ktorej vyplýva počet splátok 42, výška splátky 80,37 eur a splatnosť splátky 25. deň v mesiaci. Z vyššie uvedených dôvodov tvrdíme, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o bezúročnosti úveru. Žalovaný napáda aj závery súdu ohľadne posúdenia výšky odplaty, pretože v zmysle planej právnej úpravy výška úrokovej sadzby nespôsobuje neplatnosť úverovej zmluvy ako celku, záver súdu o neplatnosti ustanovenia o úrokoch je nepreskúmateľným pre absenciu akýchkoľvek dôvodov a skutočností, ktorí boli použité pri tomto závere. Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX je úverovou zmluvou, ktorá sa riadi (ako zmluvný typ) ustanoveniami Obchodného zákonníka. Vzhľadom na to, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, vzťahujú sa na ňu aj ustanovenia zák. č. 129/2010 Z.z. a ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Otázka výšky úrokov, súladu úrokov so zákonom a právnych dôsledkov dohodnutia úrokov odporujúcich zákonu sa preto musí posudzovať tiež v intenciách vyššie uvedených právnych predpisov. Základná regulácia úrokov vyplýva z ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorý obsahuje reguláciu záväzku platiť úroky, úpravu situácie ak si strany výslovne nedohodli výšku úrokov v zmluve a úpravu situácie, ak si strany dohodli v zmluve úroky vyššie, než je prípustné na základe alebo podľa zákona. Uvedená právna úprava vyplývajúca z poslednej vety ust. § 502 ods. 1 má prednosť pred Občianskym zákonníkom, nakoľko ide o osobitný druh regulácie záväzku platiť úroky v prípade, ak sú úroky dohodnuté vo výške vyššej než je prípustné na základe alebo podľa zákona, ide o špeciálnu právnu úpravu (lex specialis) pred všeobecnou úpravou občianskeho práva. Uvedený právny názor potvrdila aj Národná banka Slovenska prostredníctvom stanoviska útvaru dohľadu nad finančným trhom, vo svojom oznámení č. X/XXXXX k použitiu Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských obchodných vzťahoch. Súd prvej inštancie postupoval nesprávne a dospel k neprávnomu právnomu záveru o neplatnosti uzavretej úverovej zmluvy. V zmysle hore citovaného zákonného ustanovenia nie je možné dospieť k záveru o neplatnosti celej úverovej zmluvy, ale len k záveru, že by dlžník z úverovej zmluvy bol povinný platiť úroky vo výške najviac prípustnej podľa alebo na základe zákona. Vyslovenie neplatnosti celej úverovej zmluvy odporuje zákonu aj preto, že v prípade, ak si strany výšku úroku nedohodnú, podľa zákona nejde o neplatnú zmluvu, pretože v takom prípade by dlžník mal platiť len úroky požadované bankami. Súd prvej inštancie neposúdil prejednávajúcu vec podľa príslušných zákonných ustanovení a dospel k nesprávnemu záveru o neplatnosti celej úverovej zmluvy. Výška odplaty bola upravená v zmysle ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Zákonodarca v čase uzavretia zmluvy reguloval celkovú odplatu v súvislosti so spotrebiteľským úverom, nie iba jej jednu zložku - ročnú úrokovú sadzbu úveru. Logicky to vyplýva aj z tej skutočnosti, kedy pri dvoch rôznych poskytovateľoch úverov - bankových a nebankových subjektoch - síce môže byť úroková sadzba (jej výška) výrazne odlišná, avšak napríklad pri bankových poskytovateľoch celková odplata je tvorená aj správou úverového účtu, rôznymi poplatkami za vyhotovenia výpisov a pod.. Zákonodarca preto výslovne stanovil, že sa bude právne regulovať celková odplata za poskytnutie finančných prostriedkov - uvedené teda nenachádza oporu v oblasti komparácie s úrokovými sadzbami bankových subjektov. V zákone bolo teda výslovne určené, že pri porovnávaní sa má zoberať nielen hodnota obvyklej odplaty, ale aj spôsob a miera zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehota splatnosti. Žalobca toto vôbec nerešpektuje, rovnako ako fakt, kedy aplikáciu ním označeného ustanovenia vylučuje práve hore citované ustanovenia podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Porovnávanie s údajmi bánk je samo o sebe nesprávne - banka si svoj „zisk“ účtovala v danom období aj za vedenie úverového účtu, spracovanie platieb a pod., čiže úrok nebol pre ňu jediný výnos za požičanie peňazí, ale bol tam celý rad ďalších položiek, ktoré musel dlžník zo spotrebiteľského vzťahu platiť. Obvyklá výška odplaty bola 45,60 % pričom táto nebola podstatne prevýšená. Podstatné prevýšenie je podľa súdnej praxe o viac ako 25 - 27 %. Uvedené podporuje napríklad aj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co/1016/2014, zo dňa 30.3.2016. Za porušenie práva na spravodlivý súdny proces považuje žalovaný aj spôsob, akým sa súd prvej inštancie vyporiadal s námietkou premlčania. Podľa súdu by sa nárok na bezdôvodné obohatenie mal premlčať v 10 ročnej premlčacej lehote. V tomto konaní pritom nebol vykonaný žiadny dôkaz o úmysle bezdôvodne sa obohatiť. Záver súdu, podľa ktorého žalovaný má ako podnikateľský subjekt vedieť, že sa bezdôvodne obohacuje by znamenal, že každé bezdôvodné obohatenie by muselo byť získané úmyselne. Aj bežný občan má totiž v akomkoľvek vzťahu (okrem spotrebiteľského) poznať zákony a teda vedieť, že dochádza k bezdôvodnému obohateniu. Úvaha súdu vedie k záveru, že každý kto sa obohacuje tak robí úmyselne (keďže platí pravidlo ignorantia iuris non excusat). Na základe toho je potom ustanovenie § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka obsolétym, pretože každé bezdôvodné obohatenie musí byť získané úmyselne (ods. 2). Napádame rozpor záverov súdu o úmyselnom bezdôvodnom obohatení nielen zo

zákonem (§ 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 125 a § 132 Občianskeho súdneho poriadku), ale napríklad aj s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 9Co/516/2015. Odvolanie proti výroku o náhrade trov konania žalovaný odôvodňuje podaným odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej a tiež tým, že súd prvej inštancie nezohľadnil zastavenie časti konania na základe procesného zavinenia žalobcu. Žalobcovi preto objektívne nemohla byť pri dodržaní zákona priznaná náhrada trov konania v celom rozsahu, ak súčasne procesne zavinil zastavenie konania v časti žaloby.

9. Vzhľadom k uvedenému žalovaný navrhol, aby odvolací súd zrušil napádaný rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a uplatnil si nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

10. Na základe doručenej výzvy súdu prvej inštancie sa žalobkyňa k podanému odvolaniu žalovaného nevyjadrila.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 378 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutej časti v III. výroku vecne správne a zároveň dospel k záveru, o existencii dôvodov pre zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu IV., V. a VI. výroku.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Súd prvej inštancie vo veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd konštatuje, že sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia ohľadom III. výroku v celom rozsahu.

15. Žalobou bol, okrem iného, uplatnený aj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Čo sa týka námietky uplynutia objektívnej premlčacej doby, súd prvej inštancie v bode 21. svojho rozsudku uviedol, že vychádzal z 10-ročnej premlčacej doby na uplatnenie práva pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k plynutiu objektívnej premlčacej doby je tým nepreskúmateľné, čím sa znemožnilo strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie pochybil v tom, že neuviedol skutkové okolnosti rozhodujúce pre záver o začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby. Vzhľadom na to, že tento nedostatok nebolo možné napraviť ani v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. a vo výroku s predmetným výrokom súvisiacom, t.j. vo výroku V., podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

16. V priebehu ďalšieho konania súd prvej inštancie vec opätovne prejedná a rozhodne. Vzhľadom na to, že žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, jednoznačne uvedie skutkové okolnosti rozhodné pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby a dĺžky jej trvania. Vzhľadom na to, že žalobkyňa, právne zastúpená advokátom v žalobe tvrdila, že v danom prípade je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, vyhodnotí, či tieto tvrdenia vplyvajú aj z dôkazov označených alebo predložených k predmetným tvrdeniam žalobkyne. V tejto súvislosti sa bude zaoberať aj názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedeným v jeho uznesení z 18.10.2018 sp. zn. 1Cdo/238/2017, podľa ktorého samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôže bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa). Ako už bolo vyššie uvedené, v predmetnom prípade je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia

aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu lehotu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 OZ. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Žalobca musí preukázať, že v čase kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor. V prípade nepreukázania úmyslu žalovaného (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna lehota. Zároveň dovolací súd podotýka, že v prípade, ak nebankový subjekt (veriteľ) koná nekorektne a neuvedie do úverovej zmluvy všetky zákonom predpísané údaje, je toto jeho konanie zo zákona sankcionované tým, že zmluva sa stáva bezúročnou a bezpoplatkovou. Čo v podstate znamená, že spotrebiteľ je povinný zaplatiť veriteľovi len samotnú istinu úveru (pôžičky). Táto skutočnosť má preto za následok automatickú neplatnosť tých častí zmluvy, ktoré sa týkajú práve odplaty a úrokov za poskytnutý úver. Je preto dôležité správne posúdiť, či je zmluva platná s výnimkou častí o úrokoch a odplate, alebo má ešte také (iné) vady, že je ako celok neudržateľná, a preto v celosti neplatná. Uvedené má tiež dopad na posúdenie, z akého dôvodu bezdôvodné obohatenie vzniklo, čo následne determinuje tak okamih bezdôvodného obohatenia (kedy k obohateniu došlo), ako aj začiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty na uplatnenie nároku z bezdôvodného obohatenia.

17. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o nároku na náhradu trov konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

18. Výrokom VI. súd rozhodol o poplatkovej povinnosti. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 125,50 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Podľa § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Neoddeliteľnou súčasťou občianskeho súdneho procesu je aj konanie a rozhodovanie vo veciach súdnych poplatkov. Činnosť súdov vo veciach súdnych poplatkov treba však odlišovať od občianskeho súdneho konania (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.2.2011, sp. zn. 1/Cdo9/2011). Súd môže súdny poplatok vyrubiť a vymáhať až po vzniku poplatkovej povinnosti (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4.8.2011 sp. zn. 8/Sžf/37/2010). Výsledok konania je zrejмый až z právoplatného rozhodnutia súdu, nie skôr. Ak súd prvej inštancie o poplatkovej povinnosti rozhodol pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia, je jeho rozhodnutie predčasné, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o poplatkovej povinnosti, t.j. vo výroku IV. podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP, zrušil. O poplatkovej povinnosti rozhodne súd prvej inštancie až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).